നിറക്കൂട്

ആമുഖം

പൊതു വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് ആരംഭിച്ച പദ്ധതിയാണ് ലിറ്റിൽ കൈറ്റ്സ്. വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ വിപ്ലവകരമായ മാറ്റം നടന്ന് കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ കാലത്ത് കുട്ടികളെ വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ ലോകത്തേക്ക് കൈ പിടിച്ചുയർത്തുകയാണ് കൈറ്റ്സിന്റെ ലക്ഷ്യം.ഒരു കാലത്ത് കമ്പ്യൂട്ടർ സെന്ററിലെ ജോലി എന്നാൽ ഭയങ്കര സംഭവമായിരുന്നു.എന്നാൽ ഇന്നത്തെ അവസ്ഥ പരിശോധിച്ചാൽ ചെറു കുട്ടികൾ പോലും ഇ ബാംങ്കിംഗ് മുതലായവ അനായാസം കൈകാര്യം ചെയ്യും .ഏതാണ് മാറ്റം.പല ദിശയിൽ സഞ്ചരിച്ച് കൊണ്ടിരുന്ന ഞങ്ങളെ കുടുംബത്തെ പോലെ ഒന്നാക്കി മാറ്റിയത് ലിറ്റൽ കൈറ്റ്സ് ആണ് .ലോകത്തോട് ഒപ്പം മാറാൻ ഞങ്ങളെ പഠിപ്പിച്ചു.സൈബർ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ തടയാൻ ഞങ്ങളെ പ്രാപ്തരാക്കി.കൈറ്റ്സിലൂടെ ഞങ്ങൾ ഒരേ സമയം അധ്യാപകരും വിദ്യാർത്ഥികളും ആയി .ഇത് ഒരു പുത്തൻ അനുഭവം ആയിരുന്നു.അനേകം ജോലി സാധ്യതകൾ ഉള്ള അനിമേഷൻ മുതലായവ ഞങ്ങളെ പരിചയപ്പെടുത്തി.പുനലൂർ സെന്റ് ഗൊരേറ്റി സ്കൂളിലെ 2019-21 ബാച്ച് ലിറ്റിൽ കൈറ്റ്സിന്റെ ഡിജിറ്റൽ മാഗസിൻ നിറക്കൂട്ട് സമർപ്പിക്കുകയാണ്.ഡിജിറ്റൽ യുഗത്തിൽ ഈ ഡിജിറ്റൽ അക്ഷര ലോകം തുറന്ന് തന്നതിന് ലിറ്റിൽ കൈറ്റ്സിനു നന്ദി .

എന്ന് ,

സ്നേഹ ബി.എസ് (യൂണിറ്റ് ലീഡർ,2019-21)

നിറക്കൂട്ട്

താളുകളിലൂടെ ....

ഒരു സ്മാരകം..4
എന്നുമീ ഓർമകൾ..5
പ്രകൃതി സംരക്ഷണം..7
ഭൂമിയുടെ വിലാപം...9
അച്ചൻ എന്ന സാന്ത്വനം..10
....12
വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൻെറ ചരിത്രം...13
ആനന്ദം..14
സൗഹൃദം...15
ഇന്ത്യ..16
JAWAHARLAL NEHRU...17
Hell or Heaven...18
Eco – tourism...19
പോന്നിക്കിളിയുടെ ബുദ്ധി..21
ടീനയുടെ കൂട്ടുകാരി...22
മരം...24
ഒരു ചെറു ജീവിതം...24

ഒരു സ്മാരകം

താജ് മഹൽ ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും മഹത്തായ സ്മാരക മന്ദിരമാണ്. മനുഷ്യ നിർമിതമായ ലോകാത്ഭുതങ്ങളിൽ ഒന്നാണത്. മനുഷ്യൻെറ ഭാവനാശക്തി-ക്കും കലാമികവിനും ഒരു മികച്ച ഉദാഹരണമാണ് താജ് മഹൽ. അത് സ്നേഹത്തിൻെറ പ്രതീകമാണ്. പതി-നേഴാം നൂറ്റാണ്ടിൽ മുഗൾ ചക്രവർത്തി-യായ ഷാജഹാന് തൻെറ പത്നിയായ മുംതാസിൻെറ ഓർമയ്ക്കായാണ് താജ് മഹൽ നിർമിച്ചത്.

താജ് മഹൽ എന്നും നിലനിൽക്കണമെന്ന് ആഗ്രഹിച്ചതു കൊണ്ട് ഷാജഹാൻ താജ് മഹൽ നിർമിക്കാൻ മാർബിൾ തന്നെയുപയോഗിച്ചു. കാണുന്നവരെ മുഴുവൻ അത്ഭുതപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് അവരുടെ ആരാധന പിടിച്ചുപറ്റിക്കൊണ്ട് താജ് മഹൽ ഇന്നും യമുനയുടെ തീരങ്ങ

ളിൽ നിലകൊള്ളുന്നു. മഞ്ഞുകാലത്തെ നിലാവുള്ള രാത്രികളിൽ താജ് മഹൽ അതിന്റെ എല്ലാ മഹത്വത്തോടും കൂടി തിളങ്ങി നിൽക്കുന്നു. അസ്തമന സൂര്യൻ ഈ മാർബിൾ നിർമിതിയുടെ തിളക്കം വർധിപ്പിക്കുന്നു.

മനുഷ്യന്റെ കലാപ്രവർത്തനത്തിന്റെ മൂർത്തരൂപമാണ് താജ് മഹൽ. മനുഷ്യ വംശത്തിന് മുഴുവൻ പ്രജോദമായി അത് നില നിൽക്കുന്നു. താജ് മഹൽ അന്തരീക്ഷ മലിനീകരമത്തിന്റെ ഭീഷണിക്കിരയാകുന്നുവെന്നത് ദൗർഭാഗ്യകരമാണ്. എങ്കിലും മാർബിൾ സ്വപ്നം എന്നും ആനന്ദം പകർന്ന് നിലനിൽക്കും.

ആകാശ് എസ്

IX D

എന്നുമീ ഓർമകൾ

എന്നും സുവർണ്ണദിനങ്ങളായി
മാറുമെൻ വിദ്യാലയകാലം;
വർഷകാലാരംഭത്തിൽ-
തുടങ്ങുമെൻ വിദ്യലയകാലം
വേനലിൻ ജ്വാലയിൽ ഒഴിവുകാലവും
എന്നാൽ ജീവിതത്തിന്റെ
പച്ചപ്പരവധാനിയായി
മഞ്ഞിൻ കുളിർമയായി
പാഠപുസ്തകലോകത്തിൻ
വെൺചാമരം വീശും
ശാസ്ത്ര-ഗണിത പണ്ഡിത-
ന്മാരുടെ കാലഘട്ടത്തി-
ന്നോർമ്മകൾ നൽകി
പരിസ്ഥിതി പാഠങ്ങൾ നൽകി

സ്നേഹ. ബി. എസ്

നിറക്കൂട്ട്

IX G

ആ കുളിർത്ത മണിത്തെന്നൽ

വിദ്യലയമാം പൂങ്കാവനത്തിലാർത്തുപാടി.

എന്നമീ ഓർമകൾസൗരഭ്യം പകരും

പൊൻകുടമാം അറിവ്

വാതിൽപ്പടിക്കലെത്തവേ

വാർഷികാഘോഷങ്ങളെത്തവേ

അനുഭവമാം ജീവിതത്തിൽ

അർഥമാകും വിദ്യാലയം

ചങ്ങാതിമാരുടെ സാന്ത്വനത്താൽ

എന്നും കുളിർമയായി വിദ്യാലയകാലം.

പ്രകൃതി സംരക്ഷണം

"ഇനിയും മരിക്കാത്ത ഭൂമി.
നിന്നാസന്നമൃതിയിൽ നിനക്കാത്മശാന്തി"

കവികൾ ദീർഘദർശികളാണെന്ന് പറയാറുണ്ട്. ആ ദീർഘദർശനത്തിൻെറ പ്രതിഫലനമാണ് ഈ വരികളിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നത്.ഭൂമി മരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.എന്നാലതിനു പതിന്മടങ്ങ് വേഗത്തിൽ

മനുഷ്യനും. കോടാനുകോടി സസ്യ ജന്തു ജാലങ്ങളുടെ കേന്ദ്രമായ പ്രകൃതി അതിൻെറ ഒരു സൃഷ്ടി കാരണം ഇന്ന് അൽപ്പാൽപ്പമായി നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. മനുഷ്യൻ പ്രകൃതിയുടെ ഉത്തമ സ്ഷ്ടിയാണെന്നതിൽ തർ-ക്കമില്ല. എന്നാൽ നിലവിലുള്ള ആവാസവ്യവസ്-ഥകളുടെ നിലനിൽപ്പിന് തന്നെ ഭീഷണിയാകുന്ന തരത്തിൽ അവൻ തൻെറ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടരുന്നു.

ആധുനിക മനുഷ്യൻെറ ലോകം റോക്കറ്റ് വേഗത്തിൽ കുതിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അത് കൂടുതൽ യാന്ത്രികതയിലേക്ക് നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. സുഖസന്തോഷങ്ങൾ, പണംകൊടുത്ത് വാങ്ങിക്കൂട്ടുന്ന ആധുനിക സൗകര്യങ്ങളിലും കെട്ടിയുയർത്തുന്ന അമ്പരചുംബികളായ,കോൺക്രീറ്റ് സൗധങ്ങളിലും കണ്ടെത്താൻ ശ്രമിക്കുന്ന വെറുമൊരു മൃഗമായി അവൻ അധഃപതിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതിനിടയിൽ അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ പ്രകൃതിയിൽ നിന്നും ഒത്തിരി അകലേക്ക് മാറിയിരിക്കുന്നു. പരിസ്ഥിതിയെ മാലിന്യങ്ങൾ വലിച്ചെറിയാനുള്ള നിക്ഷേപശാലയായും; ഭൂമിയെ കല്ലും കരിയും എണ്ണയും കുഴിച്ചെടുക്കുവാനുള്ള ഖനന കേന്ദ്രമായും അവൻ കണക്കാക്കി കഴിഞ്ഞു.

നിറക്കൂട്ട്

വിദേശ രാജ്യങ്ങൾ ദിവസവും ടൺ കണക്കിന് മാലിന്യങ്ങൾ കപ്പലുകളിൽ കയറ്റി പുറംകടലുകളിൽ നിക്ഷേപിക്കുകയാണെന്ന സത്യം പത്രത്താളുകളിലൂടെ നമുക്കും ബോധ്യമാണല്ലോ?മനുഷനിൽ നിന്ന് ഒഴിച്ചുകൂടാനാകാത്ത യന്ത്രമായി മാറിയിരിക്കുന്ന റെഫ്രിജറേറ്റർ. ഇതിൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന ക്ലോറോ ഫ്ലൂറോ കാർബണുകൾ അന്തരീക്ഷത്തിന് ഏറ്റവും അപകടകാരിയാണ്. ഭൂമിയുടെ സംരക്ഷണ കവചമായി കണക്കാക്കാവുന്ന ഓസോൺപാളിയുടെ വിള്ളലിന് ഈ വാതകം കാരണമാകുന്നു.

ശാസ്ത്രസാങ്കേതികതയുടെ ഉന്നതപഥങ്ങൾ കീഴടക്കിയ മനുഷ്യമസ്തിഷ്കത്തിന് പ്രകൃതി രക്ഷോപായങ്ങൾ കണ്ടെത്താനാകും. സ്വന്തം മാതവിൻെറ നെഞ്ച് പിളർന്നെടുക്കുന്ന രക്തരക്ഷസുകളാവരുത് നമ്മൾ. ഈ ഭൂമി നാളേയ്ക്കും, എന്നന്നേയ്ക്കും എന്ന സങ്കൽപ്പത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്നവരുടെ യത്നത്തിൽ നമുക്കും പങ്കുചേരാം.

അനൂപ് ജോൺസൻ

IX G

ഭൂമിയുടെ വിലാപം

വിഷാദമേറ്റും വിരഹാർദ്രമാം
പ്രകൃതിയുടെ കണ്ണീർപ്പാട്ടുകൾ
ക്രൂരമാം മാനവർ അത്യാഗ്രഹർ
ഭാവത്താൽ തുടച്ചുനീൽക്കുന്നു
ഒന്നു വിങ്ങിപ്പൊട്ടാൻ, തിടുക്കമാർന്നു
നിൽക്കുന്ന പ്രകൃതി മാതാവിനെ
ചൂഷണത്താൽ വീർപ്പുമുട്ടിക്കുന്നു നാം

മരണമാം യാതനയിൽ നിന്നും
അമ്മയാം പ്രകൃതിയക്ക്
ആഹ്ലാദസംഗീതമാം കൈത്താങ്ങ് നൽകാം
അലസസുരഭിതമാം മഹിയിൽ
അരുണപ്രഭയാൽ തിളങ്ങുന്ന
പ്രകൃതിയുടെ ശോഭ നമുക്ക് വീണ്ടെടുക്കാം

അജ്മിന എം നൗഷാദ്

IX D

അച്ചൻ എന്ന സാന്ത്വനം

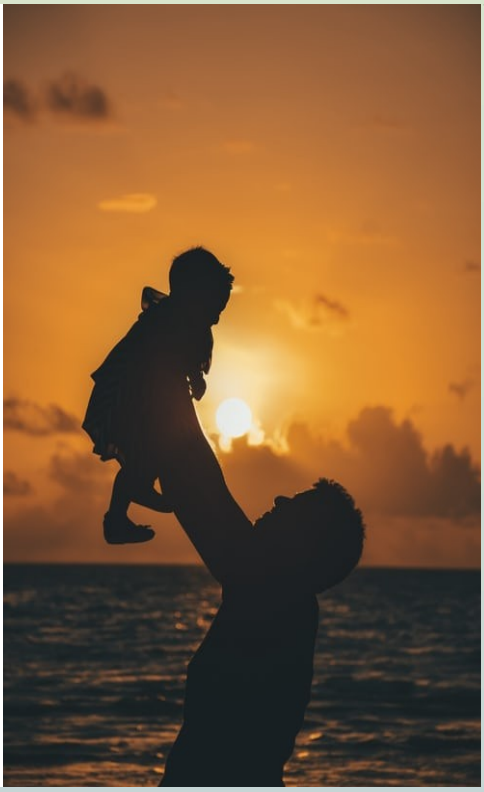

"സൂര്യനായ് തഴുകിയുറക്കമുണർത്തു-

മെന്നച്ഛനെയാണെനിക്കിഷ്ടം"

വൃദ്ധസദനങ്ങൾ ഉയർന്നു വരുന്ന ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ കൈതപ്പുറം രചിച്ച ഈ ഗാനത്തിൻെറ ഓരോ വാക്കുകളും ഹൃദയസ്പർശിയാണ്. ഒരു കുട്ടിയയുടെ ആഗ്രഹത്തിന് ഒരു മറുപുറവുമില്ലാതെ അതെല്ലാം നടത്തി കൊടുക്കുന്നത് അവൻെറ അച്ഛനാണ്. അച്ഛൻ കുട്ടിയ്ക്കു വേണ്ടി തൻെറ ആയുസ്സിൻെറ പരമാവധി ദിനങ്ങളും കഷ്ടപ്പെടുന്നു. അച്ഛനെന്ന സത്യത്തിനു മുൻപിൽ താണുവണങ്ങുക തന്നെ ചെയ്യണം ഓരോ കുട്ടികളും.

അച്ഛനെ സ്നേഹിക്കുന്ന ഓരോ കുട്ടിയും അച്ഛനെക്കുറിച്ചു കേൾക്കുന്ന ഹൃദയ-സ്പർശിയായ ഓരോ കാര്യങ്ങളും കേട്ട് കരയുന്നത് നാം കാണുന്നതാണ്. എങ്കിലും അച്ഛനമ്മമാരെ വൃദ്ധസദനങ്ങളിൽ കൊണ്ടാക്കുന്ന ഓരോരുത്തരും അവരെക്കുറിച്ചുള്ള കുറച്ചു കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. ഏവരും വൃദ്ധരാവുക തന്നെ ചെയ്യും.പക്ഷേ അതൊന്നും ഓർക്കാതെ പാവം മാതാപിതാക്കളെ ദ്രോഹി- ക്കുന്നു. ഇതു കണ്ടു വളരുന്ന അടുത്ത തലമുറയും ഇതേ പാത തന്നെ പിന്തുടരും.

അച്ഛൻ ഓരോ നിമിഷവും തൻെറ കുട്ടിയെക്കുറിച്ചാണ് ചിന്തിക്കുന്നത്. കുഞ്ഞിന് ഒരു അസുഖം വന്നാൽ അച്ഛൻെറ നെഞ്ചിൽ തീയ്യാണ്. ആശുപത്രിയിൽ കൊണ്ടു പോയി പൈസ ചിലവാക്കേണ്ടി വരും എന്നോർത്തല്ല, മറിച്ച് അവരോ- ടുള്ള സ്നേഹ വാത്സല്യം കൊണ്ടാണ്. അന്ധകാരത്തെയകറ്റി പ്രകാശം

നിറക്കൂട്ട്

പരത്തുകയാണ് സൂര്യൻ ചെയ്യുന്നത്. അതു പോലെ തന്നെയാണ് അച്ഛനും.

സ്നേഹ.ബി.എസ്   IX G

محمد طارق

ترجمہ ذو لسانی تعامل ہے۔اصل اور ہدفی دونوں زبانوں کا اپنا مخصوص پس منظر ہوتا ہے۔ ہر زبان کسی نہ کسی مخصوص خطے کے ساتھ موسوم ہوتی ہے۔ اس خطے میں بسنے والے افرادکو اس زبان کی طرف منسوب کیا جاتا ہے۔ ہر خطہ اور علاقہ اور اس میں بسنے والے عوام یا قوم گوناگوں اوصاف، کیفیات، حالات کے باعث دوسری قوم سے ممتاز و متنوع ہوتی ہیں۔یہ امتیازی شناخت جغرافیائی محل وقوع، تاریخی کوائف، سماجی صورت حال، طرز معاشرت، تہذیب و تمدن اور ثقافت سے قائم ہوتی ہے۔کسی بھی قوم کے علمی، فکری اور تہذیبی ارتقاء کو معلوم کرنے کاایک اہم وسیلہ وہاں کی رائج زبان ہوتی ہے کیونکہ اصلاًزبان ہی تہذیب و ثقافت کی آئینہ دار ہوتی ہے۔

ہر دو زبانیں آپس میں مختلف و متنوع ہوتی ہیں۔ زبانوں میں اختلاف کا بنیادی عنصر تہذیب و ثقافت میں پیوست ہوتا ہے۔جن زبانوں میں ثقافتی بُعد زیادہ ہوگا ان میں لسانی تعامل زیادہ مشکل ہوگا اور جو زبانیں ثقافتی اعتبار سے جس قدر قریب ہوں گی ان میں ترجمہ کا عمل قدرے آسان ہوگا۔ ثقافتی اجنبیت کی وجہ سے مترجم کو دوران ترجمہ کئی قسم کی مشکلات کا سامنا کرنا پڑتا ہے۔ اسی مشکل کو حل کرتے ہوئے ترجمہ شدہ متن میں کئی طرح کی تبدیلیاں رونما ہوجاتی ہیں۔

ایک زبان کے متن کی دوسری زبان میں منتقلی کے دوران راہ پاجانے والے تغیر وتبدل اور انحرافات جسے علم ترجمہ میں مداخلت سے تعبیر کیا جاتا ہے، نا گزیر ہیں۔ کوئی بھی ترجمہ مداخلت سے مبرا نہیں ہوسکتا ہے۔ قارئین کا وقوفی ماحول یعنی ان کے فہم و ادارک کی سطح، مروج ڈسکورس اور تسہیل متن وغیرہ کئی ایسے اسباب ہیں جن کی وجہ سے قصداً یا بلا قصد، شعوری یا غیر شعوری طورپر ترجمے کے دوران مداخلت ہوجاتی ہے یا کرنی پڑتی ہے۔ ان اسباب میں ایک اہم سبب ثقافت ہے۔ ترجمے میں مداخلت کی سب سے بڑی وجہ ثقافتی اختلاف ہی ہوتا ہے۔

ترجمہ میں جو کچھ مداخلتیں ہوتی ہیں ان میں ثقافت کا کیا رول ہے اس کو جاننے سے پہلے ہمارے لیے ثقافت کو سمجھنابایں معنی نہایت ضروری ہے،کہ اس کے بعد ہی یہ اندازہ لگایا جا سکتا ہے کہ زبان میں اس کا اثر و نفوذ کس حد تک

زبان اوراس کی ساخت میں ثقافتی عناصر کس قوت کے ساتھ پیوست ہیں ۔ ہے؟
کیوں کہ ترجمہ میں سارا کھیل زبان ہی کا تو ہے ۔
ثقافت ایک ایسا لفظ یا ایک ایسی اصطلاح ہے جس کا سامنا ہر شخص کو ہوتا رہتا ہے، اور تقریبا ہر کسی کے ذہن میں اس کا کچھ خاکہ ہوتا ہے لیکن اگر کسی سے ثقافت کی تعریف کرنے کی بابت سوال کیا جائے تو بہت کم ایسے لوگ ہوں گے جو اس کو کماحقہ واضح کر سکیں۔ ہیلن اسپنسر اوٹے لکھتے ہیں:
ثقافت ایک ایسی اصطلاح ہے جس کی تعریف انتہائی مشکل ہے ۔ 1952میں امریکی ماہر بشریات کروبر اور کلے کون نے ثقافت کی تعریفات اور تصورات کا تنقیدی جائزہ لیا اور 164 مختلف تعریفات کی ایک فہرست تیار کی ۔ Apte (1994-2001)نے السنہ و لسانیات کی دس جلدوں میں شائع ہونے والی انسائیکلو پیڈیا لکھنے کے دوران مسئلے کا اختصار اس طرح کیا ہے: ثقافت کی مناسب تعریف کے لیے ایک صدی تک ہونے والی کوشش کے باوجود 1990 ء کی ابتدا تک ماہرین بشریات کے درمیان اس کی نوعیت کے متعلق کوئی اتفاق نہیں ہوسکاتھا ۔ 1
مندرجہ بالا اقتباس سے واضح ہوتا ہے کہ ثقافت کی بالکل متعین تعریف کرنا کتنا مشکل ہے ۔ ثقافت کا تصور توبہت قدیم ہے لیکن ثقافت کا تصور تغیر پذیر ہے ۔ وقفے وقفے سے اس کے عناصر یا مشمولات میں کمی،زیادتی یا تبدیلی ہوتی رہتی ہے ۔ ثقافت اردو زبان کا لفظ ہے جس کا انگریزی متبادل Culture عربی میں اس کے لیے الثقافۃ کی اصطلاح رائج ہے ۔آئندہ لفظی و اصطلاحی دونوں بنیادوں پر اس کی توضیح کی کوشش کی جائے گی:
ثقافت کی لفظی تعریف:
Oxford Adcanced Learner's Dictionary میں "Culture" کے معنی ہیں ۔
رسوم اور عقائد، فن، زندگی گزارنے کا طریقہ اور کسی خاص ملک یا گروپ کی سماجی تنظیم ۔
کسی چیز کے متعلق ایسے عقائد اور رویے جو لوگ مخصوص گروپ یا تنظیم میں شیئر کرتے ہیں ۔
فیروز اللغات کے مطابق ثقافت کے معنی ہیں:
عقلمند ہونا، نیک ہونا، تہذیب
انگریزی اردو لغت میں Culture کا معنی مذکور ہے:
تہذیب، تمدن، ثقافت،ذہنی تربیت
عربی لغت معجم المعانی میں معنی ہے:
العلوم و المعارف والفنون التی یطلب الحذق فیہا
ایسے علوم و معارف اور فنون جس میں مہارت کی ضرورت ہو۔
ثقافت کی اصطلاحی تعریف:

ثقافت کی بہت ساری تعریفیں کی گئیں ہیں جن کا نہ تو احاطہ ممکن ہے۔ برائے حاصل مقصود چند تعریفات ذکر کی جاتی ہیں جس سے ثقافت کے مفہوم کا ادراک سہل ہوسکتا ہے۔

برطانوی ماہر بشریات ٹیلر کا کہنا ہے کہ:

ثقافت یا تہذیب اپنے وسیع اخلاقی مفہوم کے اعتبارسے اس پورے مجموعے کا نام ہے جس میں علم، عقیدہ ، فن، اخلاق،قانون، رسم و رواج،اور سوسائٹی کے ایک رکن کی حیثیت سے فرد کی حاصل کردہ صلاحیتیں اور عادات واطوار سب شامل ہیں۔ 2

ہافٹیڈ کے مطابق :

ثقافت ذہن کی اجتماعی پروگرامنگ ہے جو ایک گروپ یا طبقہ کے افراد کو دوسرے لوگوں سے ممتاز کرتی ہے۔ 3

ثقافت کے متعلق میٹ سومو کا کہنا ہے کہ:

(ثقافت) رویوں، اقدار،عقائد،اور سلوک کاایک سیٹ ہے جو ایک گروپ کے لوگوں کے درمیان مشترک ہوتا ہے، لیکن ہر فرد کے درمیان کچھ فرق ہوتا ہے، ایک نسل سے دوسری نسل تک منتقل ہوتا ہے۔ 4

اب اسی کے ساتھ ہم یہ غور کریں گے کہ عربی میں ثقافت کی اصطلاح میں کیا معانی پوشیدہ ہیں:

ثقافت ذہن میں زندہ خزانہ ہے۔یہ علوم، معارف، افکار، عقائد، فنون، ادب، اخلاق، قوانین،رسم و رواج، ذہنی و حسی ادراکات،لسانی و تاریخی ورثے،اور وہ ماحول جس میں انسان کا فکری سانچہ تیار ہوتا ہے، کے نتائج پر مشتمل ہوتا ہے، اور اس کو وہ سابقہ صفات و معاشرتی اقدار عطا ہوتی ہیں جس سے زندگی میں اس کا عملی رویہ وجود میں آتا ہے۔ 5

ان تمام تعریفات کے تجزیہ سے یہ بات سامنے آتی ہے کہ ثقافت وہ امتیازی وصف ہے جو کسی خاص گروپ، قوم یانسل میں موروثی طور پر پایا جاتا ہے۔ نیز یہ انفرادی امتیاز بدلتے وقت کے ساتھ تغیر پذیر بھی ہوتے رہتے ہیں۔ان کے اقدار و معیارات بھی تبدیل ہوجاتے ہیں؛ لیکن یہ ان افراد کا مجموعی خاصہ ہوتے ہیں جن کی بنا پر وہ ایک دوسرے سے ممتاز ہوتے ہیں۔

زبان اور ثقافت کا رشتہ:

زبان کے متعلق یہ مغالطہ بھی پایا جاتا ہے کہ یہ محض اپنے خیالات و احساسات اور اپنی ضروریات کے بیان کا ذریعہ ہے۔اصل احساس سے یا خیالات سے اس کا کوئی تعلق نہیں ہے۔ اس کا مقصد صرف خیال کی ترسیل ہے۔ گویا زبان ایک ایسا ظرف ہے جو اپنے مظروف سے جدا ہے۔ اس سے نتیجہ اخذکیا جاسکتا ہے کہ اگر کسی خطے یا علاقے میں مروج زبان کے بجائے کوئی دوسری زبان بولی جانے لگے تو وہاں کے علاقائی و ثقافتی اقدار و ہیئت میں کوئی تبدیلی پیدا نہیں ہوگی ٹھیک

اسی طرح جیسے پانی کو جس گلاس میں چاہیں منتقل کردیں پانی اور گلاس دونوں کی نوعیت و فطرت میں کوئی فرق واقع نہیں ہوگا۔ لیکن زبان کے تعلق سے یہ خیال بایں معنی درست نہیں ہے کہ ثقافت ہر انسان کے تحت الشعور میں پیوست ہوتی ہے۔ انسان کے پاس اسے ظاہر کرنے کا زبان کے علاوہ کوئی دوسرا ذریعہ ہی نہیں ہے۔زبان سے الگ ہٹ کر ہماری قوت اظہار گونگی ہے۔ لہٰذا زبان اور ثقافت کو پانی اورگلاس کے بجائے، گوشت اور ناخن سے تعبیر کرنا زیادہ موزوں ہے۔ زبان ثقافت کے بغیر بے رنگ اور ثقافت زبان کے بغیربے نمو۔ماہر لسانیا ت چامسکی نے کہاتھا کہ:

زبان در اصل تہذیب سے مختص ہے“ [6]”

یہ بات عام طور پر قبول کی جاتی ہے کہ زبا ن ثقافت کا ہی ایک حصہ ہے،اور یہ کہ ثقافت میں زبان کا بہت ہی اہم کردار ہوتا ہے۔چند ماہرین لسانیات کا خیال ہے کہ زبان کے بغیر ثقافت کا وجود ہی ناممکن ہے۔زبان بیک وقت ثقافت کی عکاسی کرتی ہے، اس کو متاثر کرتی ہے اور زبان کے سہارے ہی ثقافت کی تشکیل ہوتی ہے۔ وسیع مفہوم میں یہ کہا جا سکتا ہے کہ یہ لوگوں کا علامتی اظہار ہے؛ کیوں کہ اس کے اندرتاریخی و ثقافتی پس منظر ہوتا ہے نیز یہ کہ وہ کس انداز میں زندگی گزارتے ہیں، زندگی کے متعلق ان کا نظریہ کیا ہے، ان کا طرز فکر کیا ہے۔براؤن نے ثقافت اور زبان کے رشتے کی وضاحت کرتے ہوئے لکھا ہے کہ زبان ثقافت کا جز ہے اور ثقافت زبان کا، دونوں ایک دوسرے کے ساتھ اس طرح پیوست ہیں کہ دونوں کو ایک دوسرے سے علیحدہ نہیں کیا جا سکتا اور اگر جبراً الگ کیا گیا تو دونوں میں کسی ایک کا امتیاز ختم ہو جائے۔مختصراً یہ کہا جا سکتا ہے کہ دونوں ناقابل تقسیم ہیں۔

زبان ثقافت کی آئینہ دار ہوتی ہے کیونکہ زبان کے وسیلے سے ثقافت کا مطالعہ کیا جاسکتا ہے۔زبان و ثقافت مشترکہ طورپر ایک زندہ جسم کے مانند ہیں، جس میں زبان کی حیثیت گوشت کی ہے اور ثقافت خون کا درجہ رکھتی ہے۔ثقافت کے بغیر زبان مردہ ہوجائے گی اور زبان کے بغیر ثقافت کا وجود ہی نہیں ہوگا۔ندا کا یہ نظریہ ہے کہ:

زبان و ثقافت دو علامتی نظام ہیں۔جب ہم کوئی لفظ بولتے ہیں تو وہ اپنے اندر کچھ معنی رکھتا ہے،خواہ وہ معنی تعیین ہو یا معاشرتی،دلالتی ہو یامضمراتی۔ کوئی زبان ہم بولتے ہیں تو اس کا معنیاتی نظام ہوتا ہے اور ہر ایک کا معنی یکساں مفہوم نہیں رکھتا کیو نکہ اس کا رشتہ ثقافت سے جڑا ہوا ہے اور ثقافت زبان کے مقابلے میں زیادہ بسیط ہے۔ [7]

یہ بات معلوم ہے کہ دو زبانوں کے یکساں معنی رکھنے والے لفظ بھی یکساں مفہوم نہیں رکھتے یا دونوں زبان بولنے والے اس سے یکساں مفہوم نہیں اخذ کرتے یا یکساں مفہوم میں نہیں استعمال کرتے۔ چناں چہ جب ایک انگریز Lunch بولتا ہے

بولتا ہے تو Lunch تو اس سے پزا یا برگر مراد ہوتا ہے لیکن جب ایک ہندوستانی اور اس کا Dog اس سے روٹی یا چاول جیسی غذا مراد ہوتی ہے۔انگریزی لفظ اردو متبادل 'کتا' دونوں علامیوں کا خارجی مظہر ایک ہی جانور ہے۔بہت سے انگریز وں کے نزدیک کتا بہترین دوست ہوتا ہے، یہ عام طورپر ان کا پالتو جانور ہے۔ان کے محاورے میں یہ لفظ انتہائی مثبت اور پیارے معنوں میں استعمال ہوتا وغیرہ۔جب کہ ہندوستانی ثقافت میں کتا رکھوالی ،Lucy dog،top dog ہے، مثلاً کرنے والا اوربھونکنے والاجانور مانا جاتا ہے۔اس جانور کو نہ صحیح(گو کہ مغربی ثقافت کے زیر اثر اس کی بھی حیثیت بدل رہی ہے)اس لفظ کو انتہائی مکروہ بلکہ مترادف گالی کے تصور کیا جاتا ہے۔

اسے غصے اور نفرت کی علامت کے طور پر استعمال کرتے ہیں۔

زبانوں کے اندر الفاظ کی تشکیل و آمد بھی ثقافتی پس منظر میں ہوتی ہے۔جیسے عربی میں گھوڑے، اونٹ اور شراب کے لیے سیکڑوں سے زیادہ اسما ہیں جس کو وہ بہ آسانی سمجھتے ہیں اور ان الفاظ کے معنوی فرق سے آگاہ ہیں۔ اس کے مقابلے میں ہماری زبان میں ان کے لیے بمشکل ہی چند الفاظ مل سکتے ہیں،کیوں کہ ہماری ثقافت میں ان کا وہ مقام یا حیثیت تھی یا ہے ہی نہیں جو عرب ثقافت میں تھی۔یہ کہا جاسکتا ہے کہ زبان ملک اور کسی بھی طبقے کی ثقافت کی عظیم شناخت کا اہم جز ہے۔

اب دو چیزیں واضح ہو گئیں،ثقافت کا لغوی و اصطلاحی مفہوم،اور ثقافت و زبان کے درمیان تعلق۔یہ بات معلوم ہے کہ ترجمہ ایک لسانی تعامل ہے جس میں ایک زبان دوسری زبان کے پیکر میں ڈھلتی ہے۔ یہ پیکر ثقافت کے تانے بانے سے بنا ہوا ہے۔جو کہ اس کے وجود کو لازم ہے۔مترجم اسی رساکشی کا عمل انجام دیتا ہے، اڈھیڑ بن کرتا ہے۔لہٰذا اس کی ہیئت و نوعیت میں تبدیلی تو لازمی ہے۔آئندہ اسی عمل کا جائزہ لیاجائے گا۔

ثقافت اور مداخلت

یہ مسلمہ حقیقت ہر ماہر زبان پر عیاں ہے کہ زبان اور ثقافت کا ایک لازم و ملزوم گہرا،اٹوٹ رشتہ ہے۔ دونوں ایک دوسرے کے ساتھ اس طرح پیوست ومربوط ہیں کہ ایک کو دوسرے سے جدا کرنا ایک دوسرے کے وجود کو نابود کرنے کے مترادف ہے۔ زبانوں کے مطالعے سے یہ بات کھل کر سامنے آتی ہے کہ ہر زبان کا اپنا جو خاص امتیازی وصف یا شناخت ہوتی ہے وہ اس کی ثقافت سے جنم لیتی ہے۔ اگر زبانوں کا ثقافتی پس منظر ختم کر دیا جائے تو ان کی نیرنگی معدوم ہوجائے گی، ان کا متفرق مذاق و ٹیسٹ پھیکا ہو کر رہ جائے گا۔ چناں چہ اگر غور کیا جائے تو ہر زبان اسی خاص شناخت کی وجہ سے دوسری زبانوں سے ممتاز ہوتی ہے۔ اس کے ساتھ دوسری خصوصیات بھی زبانوں کے ساتھ وابستہ ہوتی ہیں جو ان کو علیحدہ شناخت عطا کرتی ہیں۔

നിറക്കൂട്ട്

ہر قوم اور ہر علاقہ کی اپنی مخصوص ثقافت ہوتی ہے، وہ اس قوم یا علاقہ کی شناخت ہوتی ہے، ان کو انھیں ممتاز ثقافتی اوصاف کی بنا پر دوسری قوموں یا دوسرے علاقوں میں بسنے والے افراد سے الگ کیا جاتا ہے۔یہ خصوصیات ان افراد یا افراد قوم کے لیے انتہائی عزیز ہوتی ہیں۔ وہ اس کی حفاظت کرتے ہیں اور خود کو ان کا وارث و امین گردانتے ہیں اور اس پر فخر کرتے ہیں۔ مثال کے طور پر ہندوستان میں مختلف قوموں اور مذاہب کے لوگ بستے ہیں ان کے عقائد ان کے طور طریقے، رسومات، رہن سہن، سلوک و رویے الگ الگ ہیں۔ یہ تمام لوگ الگ الگ اکائی ہیں اور ان کے اپنے عقائد، رسومات ہیں، طور طریقے ہیں جو ان کو دوسروں سے ممتاز کرتے ہیں۔ مثلا ہندوستان کے جنوبی علاقے میں رہنے والے لوگوں کے عادات و اطور، رجحانات و میلانات،ترجیحات الگ ہیں جب کہ شمال میں بسنے والوں کی الگ۔ پھر یہ الگ الگ اکائیاں متحدہ اکائی بناتی ہیں اور ہندوستانی ثقافت جنم لیتی ہے۔ اسی طرح اکائی در اکائی اور اکائیوں میں اتحاد و افتراق کا یہ عمل جاری رہتا ہے۔ اسی کے ساتھ ساتھ تہذیبی و ثقافتی اتحادو افتراق بھی سفر میں رہتے ہیں۔ ان کے درمیان قربت و بعد میں کمی و زیادتی ہوتی رہتی ہے۔ جیساکہ میٹ سومو نے کہاتھاکہ (ثقافت)رویوں، اقدار، عقائد، اور سلوک کاایک سیٹ ہے جو ایک گروپ کے لوگوں کے درمیان مشترک ہوتا ہے، لیکن ہر فرد کے درمیان کچھ فرق ہوتا ہے

جس طرح جب دو ثقافت کے لوگوں کی ملاقات ہوتی ہے یا ان کے درمیان معاملات ہوتے ہیں توان کو سمجھنے میں مشکلات پیش آتی ہیں کیونکہ ان کے درمیان ثقافتی افتراق حائل ہوتا ہے۔ اسی طرح جب دو ثقافتوں کی امین دوزبانوں کا آپسی تعامل ہوتا ہے تو ان کے درمیان مسائل و مشکلات کا پیدا ہونا ایک لازمی بات ہے کیونکہ اس بات کاپہلے ہی ذکر ہوچکا ہے کہ زبان کا ثقافت سے بہت ہی گہرا رشتہ ہوتا ہے۔ ثقافتی افتراق یا بعد لسانی لین دین کے میدان کا ایک انتہائی مشکل مرحلہ ہے۔ جس کا سامنا مترجم کو ہر وقت کرنا پڑتا ہے۔

مترجم کو ہر وقت اس دو طرفہ جنگ سے نبرد آزما ہونا پڑتا ہے کیونکہ کوئی بھی زبان خواہ وہ علاقائی یا زمانی اعتبار سے کتنی ہی قریب نہ ہو اس میں ثقافتی فرق ہونا لازمی ہے۔ مثال کے طور پر ہندوستان کی دوزبانوں، ہندی اور اردو کو ہی دیکھ لیجیے دونوں میں قدریں اس حد تک مشترک ہیں کہ ایک عام آدمی بھی بغیر مترجم کے بلا تکلف بآسانی بات کر سکتا ہے، اپنی بات پہونچا سکتا اور سامنے والے کی بات کما حقہ سمجھ سکتا ہے۔ منور رانا نے کہا ہے:

سگی بہنوں کا جو رشتہ ہے ہندی اور اردو میں

کہیں دنیا کی دو زندہ زبانوں میں نہیں ملتا

اس قربت کے باوجودآپ ہندی کا ایک پیرا گراف خصوصا ادبی ٹکڑا لیجیے اور اردو میں منتقل کرنے کی کوشش کیجیے، دیکھیے کہ کس قسم کی مشکلات کا سامنا

کرنا پڑتا ہے، اس وقت آپ کو اندازہ ہوگا کہ اتنی قریب کی دو زبانوں میں ثقافتی بُعد کا یہ حال ہے تو ایسی زبانوں میں جو آپس میں بہت بعد رکھتی ہیں ان کا کیا حال ہوگا۔اور ان کے ترجمے میں کس قسم کی مشکلات کا سامنا کرنا پڑے گا۔ ثقافت سے دوری اور اس سے ناآشنائی مزاج پیدا کردیتی ہے۔ سارا لطف ضائع کردیتی ہے۔ مثال کے طور پر ابھی قریب میں ایک فلم ریلیز ہوئی 'دیڑھ عشقیاں' جس میں مادھوری دیکشت نے 'بیگم ماہ پارہ ' کا رول کیا ہے۔ جو ایک نواب مرحوم کی بیوہ ہیں۔فلم کی کہانی اور تقاضے اپنی جگہ لیکن ناقدین ادب کی نگاہ میں یہ ایک کمزور رول ہے، اور اس کے ساتھ پورا انصاف نہیں ہوا۔اس کردار میں نوابی نزاکت و لطافت معدودم ہے جس کی بنیادی وجہ یہ ہے کہ فلم کی ہیروئن جاگیردارانہ ثقافت سے پوری طرح واقف نہیں ہے۔ جب ثقافت کو اسی زبان میں اور فلم کے پردے پر منتقل کرنے میں اس باریکی کی ضرورت ہے تو ادب کے اندر جہاں صر ف تحریر ی منظر نگاری ہوتی ہے اور قارئین کے ذہن سے آنکھ کا کام لینا ہوتا ہے، وہاں کتنی مشکل ہوگی۔اس ثقافت کی اثر انگیزی، اس کی لطافت، اس کی خوبی کو منتقل کرنا کتنا مشکل کام ہوگا۔

آپ غور کریں اگر فلم مغل اعظم کو انگریزی میں تیار کیا جائے یا اس فلم کا انگریزی میں ترجمہ کیا جائے تو انگریزی ناظرین کے لیے فلم کو قابل قبول بنانے کے لیے مترجم کو کس قدر محنت کرنی ہوگی۔ فلم کے مکالموں میں کتنی تبدیلی کرنی ہوگی۔مترجم کو وہ فضا قائم کرنی ہوگی جس سے انگریزی ناظرین اس سے لطف اندوز ہوسکیں۔ فلم کی ابتدا میں الگ سے ایک مختصر ڈاکیو منٹری بنانی پڑے گی جو فلم کے پس منظر کے طورپر فضاسازی کا کام کرسکے۔

امراو جان ادا اردو کا شاہکار ناول ہے۔ اردو ادب میں خاص امتیاز کا حامل ہے۔اس میں اس وقت کے لکھنو ی مزاج کی پوری پوری عکاسی کی گئی۔ اس پورے ماحول کو پیش کرنے کی کوشش کی گئی ہے جو اس وقت لکھنؤ کا عام ماحول تھا۔ مشاعرے کی محفلیں ہوتی ہیں، مجرے ہوتے ہیں، نواب امرا، شرفا ان میں شریک ہوتے ہیں دادو تحسین سے نوازتے ہیں، طوائفوں پر اپنی جان چھڑکتے ہیں، طوائفوں کے مہذب و شائستہ ناز و نخرے ہیں، ان کی دلکش ادائیں، زبان وبیان کا جادو ہے، رسم و راہ کی داستانیں ہیں، تیتر و بٹیر بازی ہے، اجڑتے لکھنؤ کی پر کیف شامیں ہیں۔ کیا جس ثقافت میں یہ چیزیں ناپید ہوں وہاں کے قارئین و ناظرین کے لیے ان واقعات و کیفیات سے لطف اندوز ہونا، ان سے ثقافتی مذاق و مزاج سے حظ اٹھانااور درس عبرت لینا ممکن ہے؟ممکن تو کیا ہوگا ان کے لیے تو لا ینحل معمہ ہوگا۔

اردو میں ہندو مذہب کا ایک بڑا سرمایہ موجود ہے، صرف سرمایہ ہی نہیں اردو کے ہندو مذہب سے قریب ہونے کی وجہ سے اس کے اساطیر، رسم و رواج، ہندو تشبیہات و تلمیحات بھی اردو کا حصہ ہیں اور بڑی آسانی سے سمجھی جاتی ہیں۔

لیکن انھیں علاقوں میں جہاں ہندو اثر ہے۔جو علاقے ہندو ثقافت سے قدرے دور ہیں ان میں ان تشبیہات و تلمیحات کی تفہیمی سطح کم ہوتی چلی جائے گی گو کہ وہاں کے لوگ اردو سے واقف ہوں۔ خود وہ اردو داں جو ایک دو نسلوں سے مغربی ممالک میں قیام پذیر ہیں ان کے زبان و بیان اور خاص بر صغیر میں رہنے والے اردو داں حضرات کے زبان و بیان کا موازنہ کر کے دیکھ لیں تو اس کا بخوبی اندازہ ہوجائے گا۔ اگر ان میں کچھ فرق ہے تو وہ صرف اور صرف ثقافت کا۔

نیز یہ کہ کسی زبان کے الفاظ اس کے ثقافتی خمیر سے تیار ہوتے ہیں۔ اہل زبان کے مزاج، آب وہوا، سماجی و معاشی پس منظر، سیاسی صورت حال اور مذہبی وابستگی ہر ایک کا اثر ہوتا ہے۔ جیسے ہندی زبان کا لفظ ہے کلش، ظاہر ہے کہ یہ لفظ سراسر ہندومذہب اور ہندوستانی تہذیب کا عکاس ہے۔ اس لفظ کے ساتھ جو تہذیبی وابستگی ہے یا جو مذہبی عقیدت پوشیدہ ہے اسے ایک انگریزی زبان بولنے والا کس طرح سمجھے گا۔

ادب کا کوئی حصہ ایسا بھی ہوتا ہے جس سے اہل زبان توخوب محظوظ ہوتے ہیں لیکن دوسروں کے لیے وہ چیزثقافتی بعد یا اجنبیت کی وجہ سے بے معنی ہوتی ہے۔ مثلاً امرء القیس کے معلقہ کا ایک شعر ہے:

تری الآرام فی عرصاتہا
و کیعانہا کانہ حب فلفل

اس کے صحن اور آنگن میں اونٹ کی مینگنیاں ایسے نظر آتی ہیں گویا کہ کالی مرچ کے دانے ہوں۔

مذکورہ بالا شعر میں بیان کردہ مضمون غیر عرب کے لیے توجہ کا باعث نہیں بن سکتا لیکن اہل عرب اور عربی زبان و ادب سے شغف رکھنے والے افراد اس سے محظوظ ہوتے ہیں۔

دنیا کی ہر زبان میں اس کی بے شمار مثالیں مل سکتی ہیں جس میں اہل زبان کے لیے خاص آہنگ اور سرور، غنائیت اور نغمگی ہوتی ہے لیکن دوسری زبان بولنے والے افراد کے لیے وہ حظ موجود نہیں ہوتا ہے۔ جیسے یہ مصرع ’چلمن ہو یا نقاب سرکتی ضرورہے‘۔اس میں استعمال شدہ الفاظ مخصوص ثقافتی پس منظر کے حامل ہیں جسے دوسروں کے لیے سمجھنا قدرے مشکل و دشوار ہے۔ اسی طرح میر تقی میر کا شعر ہے ؎

سرہانے میر کے آہستہ بولو
ابھی ٹک روتے روتے سو گیا ہے

اس شعر سے مترشح ہونے والے مفہوم کی بنیا د پر سودا نے اسے میر کی والدہ کا شعر قرار دے دیا تھا۔جب کہ حقیقت حال یہ ہے کہ یہ میر کے چند مشہور زمانہ اشعار میں شامل ہے۔ شعرکے ترجمے سے کیا مقصد حاصل ہوگا نیز یہ کہ دوسری زبان میں میر کی یہ آہ کس حد تک سلامت رہے گی؟ کیا جو کیفیت و لطافت اردو

ثقافت کے پروردہ کو اس سے حاصل ہوتی ہے وہ ایک انگریز کو حاصل ہو سکتی ہے۔

مذکورہ گفتگو سے یہ گمان نہیں ہونا چاہیے کہ ثقافت کا تعلق صرف ادب سے ہی ہے اور ادبی ترجمہ میں ہی ثقافت کی بنیاد پر مداخلت کی ضرورت پیش آتی ہے۔ بلکہ یہ واضح ہونا چاہیے کہ ثقافت کی وسعت علوم، افکار،عقائد سب پر محیط ہے۔اور یہی صورت حال علمی، فلسفیانہ اور مذہبی تراجم میں بھی پیش آئے گی گو کہ کم۔

مثال کے طور پر قانونی ترجمہ کو ہی لیں، کسی بھی قوم یا ملک میں جو قوانین وضع کیے جاتے ہیں وہ وہاں کے حالات و کیفیات کے مدنظر ہی وضع کیے جاتے ہیں،ان حالات کی تشکیل ثقافت کے زیر اثر ہی ہوتی ہے۔ اگر کسی ملک کے قانون کا ترجمہ بالکل اسی رنگ میں کر دیا جائے تو دوسری زبان کے لوگوں کے لیے اس کا سمجھنا مشکل ہوگا۔ چناں چہ یا تو انھیں اس ثقافت سے روشناس ہونا پڑے گا یا ترجمہ میں وہ انداز اختیار کیا جائے گا جس سے ہدفی قارئین کا وقوفی ماحول ہم آہنگ ہو۔

یہی حال سائنسی تراجم کا بھی ہے۔جب ہم کسی غیر محتاط انداز میں کیے ہوئے ترجمے کا مطالعہ کرتے ہیں تو ہماری طبیعت میں اکتاہٹ محسوس ہونے لگتی ہے۔اس کی وجہ یہی ہے کہ وہ انداز ہمارے مزاج سے میل نہیں کھاتا۔ سائنسی و علمی تراجم کا بڑا مسئلہ اصطلاحات یا اصطلاحی الفاظ ہوتے ہیں۔اس سلسلے میں ہمیں دوسری زبان کے الفاظ مستعار لینے پڑتے ہیں کیوں کہ ہماری ثقافت اس درجہ تک نہیں پہنچی ہوتی ہے جو اس مدنیت تک پہنچا سکے۔

یہی فرق ترجمہ میں کھل کر سامنے آتا ہے اور جب مترجم ترجمہ کرتا ہے تو اسے اس خلیج کو پاٹنا پڑتا ہے۔ وہ اس بات کی ہر ممکن کوشش کرتا ہے کہ جس طرح اصل زبان کے قارئین اس تحریر سے لطف اندوز ہوتے ہیں، ادبی چاشنی و لذت محسوس کرتے ہیں وہی لذت وہی چاشنی ہدفی زبان کے قارئین بھی محسوس کریں، اصل زبان کے اس فن پارے کی قدر و قیمت اصل زبان کے قارئین کی طرح ہدفی زبان کے قارئین کی نظر میں بھی قائم رہے۔ اس مقصد کے حصول کے لیے اسے متن میں مختلف عمل انجام دینے پڑتے ہیں۔ وہ ہدفی زبان میں اصل کی مشابہتیں تلاش کرتا ہے۔ ثقافتی ہم آہنگی قائم کرنے کی کوشش کرتا ہے، اس خلیج کو ختم کرنے یا کم کرنے کے لیے ثقافتی یکسانیت کا ایک پل تعمیر کرتا ہے۔ اس بات کی از حد کوشش کرتا ہے کہ ہدفی قارئین کو اصل کے قریب سے قریب لے جائے اور ساتھ ہی ساتھ ان کا اپنا مذاق بھی بر قرار رکھے۔گویا ایک کشتی تیار کرتا ہے جس میں ہدفی زبان کے قارئین کو سوار کر کے اصل زبان کے دریا کی سیر کراتا ہے۔ در حقیقت یہ پوری کوشش ہی ترجمہ میں ثقافتی پس منظر میں ہونے والی مداخلت سے تعبیر کی جاسکتی ہے۔

حوالہ جات

I Do Not Love You Except Because I Love You :

I do not love you except because I love you;

I go from loving to not loving you,

From waiting to not waiting for you

My heart moves from cold to fire.

I love you only because it's you the one I love;

I hate you deeply, and hating you

Bend to you, and the measure of my changing love for you

Is that I do not see you but love you blindly.

Maybe January light will consume

My heart with its cruel

Ray, stealing my key to true calm.

In this part of the story I am the one who

Dies, the only one, and I will die of love because I love you,

Because I love you, Love, in fire and blood.

By **Pablo Neruda**

COLLECTED BY, Fathima 9B

നിറക്കൂട്ട്

RIDDLES

1. Riddle: What has to be broken before you can use it?
Answer: An egg

2. Riddle: I'm tall when I'm young, and I'm short when I'm old. What am I?
Answer: A candle

3. Riddle: What month of the year has 28 days?
Answer: All of them

4. Riddle: What is full of holes but still holds water?
Answer: A sponge

5. Riddle: What question can you never answer yes to?
Answer: Are you asleep yet?

6. Riddle: What is always in front of you but can't be seen?
Answer: The future

7. Riddle: There's a one-story house in which everything is yellow. Yellow walls, yellow doors, yellow furniture. What color are the stairs?
Answer: There aren't any—it's a one-story house.

8. Riddle. What can you break, even if you never pick it up or touch it?
Answer: A promise

9. Riddle: What goes up but never comes down?
Answer: Your age

10. Riddle: A man who was outside in the rain without an umbrella or hat didn't get a single hair on his head wet. Why?
Answer: He was bald.

11. Riddle: What gets wet while drying?
Answer: A towel

12. Riddle: What can you keep after giving to someone?
Answer: Your word

13. Riddle: I shave every day, but my beard stays the same. What am I?
Answer: A barber

14. Riddle: You see a boat filled with people, yet there isn't a single person on board. How is that possible?
Answer: All the people on the boat are married.

15. Riddle: You walk into a room that contains a match, a kerosene lamp, a candle and a fireplace. What would you light first?
Answer: The match

16. Riddle: A man dies of old age on his 25 birthday. How is this possible?
Answer: He was born on February 29.

17. Riddle: I have branches, but no fruit, trunk or leaves. What am I?
Answer: A bank

18. Riddle: What can't talk but will reply when spoken to?
Answer: An echo

19. Riddle: The more of this there is, the less you see. What is it?
Answer: Darkness

ASMA FATHIMA IX B

महिलाओं की सुरक्षा पर निबंध

प्रस्तावना

पिछले कुछ वर्षो में महिला सुरक्षा का स्तर लगातार गिरता जा रहा है। इसके पीछे कारण है लगातार होते अपराधों में इजाफ़ा। मध्यकालीन युग से लेकर 21 वीं सदी तक महिलाओं की प्रतिष्ठा में लगातार गिरावट देखी गयी है। महिलाओं को भी पुरुषों के बराबर अधिकार है। वे देश की आधी जनसँख्या का प्रतिनिध्वि करती है तथा विकास में भी आधी भागीदार है।

इस तर्क को तो कतई नहीं नकारा जा सकता की आज के आधुनिक युग में महिला पुरुषों के साथ ही नहीं बल्कि उनसे दो कदम आगे निकल चुकी है। वे राष्ट्रपति के दफ्तर से लेकर ज़िला स्तर की योजनाओं का आधार बन चुकी है। महिलाओं के बिना दिनचर्या की कल्पना भी नहीं की जा सकती। भारतीय संविधान के अनुसार महिलाओं को भी पुरुषों के समान, स्वतंत्र, गौरवमयी जीवन जीने का हक़ है। महिलाओं को लगातार यौन हिंसा, दहेज़ हत्या और मारपीट का शिखर होना पड़ता है। तेज़ाब फेंकना, जबरदस्ती वैश्यावृति करवाना आम बात हो गयी है। ये सब एक सभ्य समाज के लिए बेहद शर्मनाक है।

शिक्षा और आर्थिक विकास

ग्रामीण क्षेत्र की महिलाएं एवं पुरुषों में ज़मीन आसमान का फर्क है जबकि शहरी क्षेत्र में ऐसा नहीं है। इसका कारण है गांव में महिलाओं की कम साक्षरता दर। अगर हम केरल और मिजोरम का उदाहरण ले तो ये अपवाद की श्रेणी में आते है। इन दोनों राज्यों में महिला साक्षरता दर पुरुषों के बराबर है। महिला साक्षरता दर में कमी का मुख्य कारण है पर्याप्त विद्यालयों की कमी, शौचालयों की कमी, महिला अध्यापकों की कमी, लिंग भेदभाव आदि। आंकड़ो के अनुसार 2015 में महिला साक्षरता दर 60.6% थी जबकि पुरुष साक्षरता दर 81.3% थी।

भारत में महिला अपराध

भारत में महिला अपराध की फेहरिस्त देखी जाये तो यह बहुत लंबी है। इसमें तेज़ाब फेंकना, जबरदस्ती वैश्यावृति, यौन हिंसा, दहेज़ हत्या, अपहरण, ऑनर किलिंग, बलात्कार, भ्रूण हत्या, मानसिक उत्पीड़न आदि शामिल है।

महिला सुरक्षा से जुड़े कानून

भारत में महिला सुरक्षा से जुड़े कानून की लिस्ट बहुत लंबी है इसमें चाइल्ड मैरिज एक्ट 1929, स्पेशल मैरिज एक्ट 1954, हिन्दू मैरिज एक्ट 1955, हिंदू विडो रीमैरिज एक्ट 1856, इंडियन पीनल कोड 1860, मैटरनिटी बेनिफिट एक्ट 1861, फॉरेन मैरिज एक्ट 1969, इंडियन डाइवोर्स एक्ट 1969, क्रिरस्चियन मैरिज एक्ट 1872, मैरिड वीमेन प्रॉपर्टी एक्ट 1874,

मुस्लिम वुमन प्रोटेक्शन एक्ट 1986, नेशनल कमीशन फॉर वुमन एक्ट 1990, सेक्सुअल हर्रास्मेंट ऑफ़ वुमन एट वर्किंग प्लेस एक्ट 2013 आदि।

इसके अलावा 7 मई 2015 को लोक सभा ने और 22 दिसम्बर 2015 को राज्य सभा ने जुवेनाइल जस्टिस बिल में भी बदलाव किया है। इसके अन्तर्गत यदि कोई 16 से 18 साल का किशोर जघन्य अपराध में लिप्त पाया जाता है तो उसे भी कठोर सज़ा का प्रावधान है (खास तौर पर निर्भया जैसे केस में किशोर अपराधी के छूट जाने के बाद)।

निष्कर्ष

कड़े कानूनों के बनाने के बावजूद भी महिला अपराध में कमी के बजाये दिन प्रतिदिन लगातार उछाल देखने को मिल रहा है। समाज में महिलाओं की सुरक्षा गिरती जा रही है। महिलाएं अपने आप को असुरक्षित महसूस कर रही है। महिलाओं के लिए गंदे होते माहौल को बदलने की जिम्मेदारी सिर्फ सरकार की ही नहीं अपितु हर आम आदमी की है ताकि हर महिला गर्व से अपने जीवन को जी सके।

मोहाममेद मिदलाज

X D

നിറക്കൂട്ട്

St Goretti Higher Secondary School Punalur

വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൻെറ ചരിത്രം

കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായതെന്നു കരുതപ്പെടുന്ന വെള്ളപ്പൊക്കങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പഴയരേഖയുള്ളതു സി ഇ 371 ലേതാണ്.സി ഇ 1347 ൽ കേരളത്തിലുണ്ടായ ഭൂകമ്പത്തോടനു ബന്ധിച്ചും ഭൂകമ്പമുണ്ടാവുകയുണ്ടായി .ഇതിനെക്കുറിച്ച ഗ്രീക്ക് പണ്ഡിതനായ പ്ലീനി നാച്വറൽ ഹിസ്റ്ററി എന്ന തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്

കേരളത്തിൽ ജീവിചരിക്കുന്നവരിൽ ഏറ്റവും മുതിർന്ന തലമുറക്കാരുടെ മനസ്സിൽ മായാതെ നിൽക്കുന്ന ഒന്നാണ് 99 ലെ വെള്ളപ്പൊക്കം എന്നാൽ കൊല്ലവർഷം 1999 ഇംഗ്ളീഷ് കലണ്ടർ പ്രകാരം ഇത് സി ഇ 1924 ആണ്.

മിർസാൻ XB

ആനന്ദം

ജീവിതം എത്രഹരം ഒരു ജീവിതമേഹരമല്ലേ ഈ ജീവിത തയോടെ എനിക്ക് കൊതി തോന്നുന്ന ജീവിത എന്നാൽ വലിയൊരു അനുഗ്രഹ മാണ് ജീവിതഹാ ത്തിൽ ജയവും ദഹോൾവിയും ഉണ്ട് പക്ഷെ ഒന്നോർക്കണം ഉള്ളൂ ജീവിതത്തിൽ ഒരു മഴപോലെ സുഖവും ദുഖവും വന്നും പോയും ഇരിക്കും .പക്ഷെ അതോർത്തു നിരാശപ്പെടാതിരിക്കുക. ജീവിതം സന്തോഷത്തോടും നന്മയോടും ജീവിക്കണം. നമ്മൾ എത്രയൊക്കെ ശ്രദ്ധിച്ചാലും ജീവിതത്തിൽ പ്രിയമുള്ള പലതും നമുക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടു പോകും. അതുകൊണ്ട് ഓരോ നിമിഷവും ആസ്വദിച്ച ജീവിക്കുക ഇന്നു നന്മകൾ ചെയ്യുക തീർച്ചയായും നല്ലതു സംഭവിക്കും എന്ന വിശ്വാസത്തിൽ ഈ ജീവിതം നമുക്ക് ആസ്വദിക്കാം .

മുഹ്സിന റഷീദ് VII F

സൗഹൃദം

എത്ര വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാലും
മനസിന്റെ നക്ഷത്രക്കൂട്ടിൽ
മായാതെ നിലനില്ക്കുമെൻ
സൗഹൃദബന്ധങ്ങൾ
സൗഹൃദം ഒരിക്കലും വിട്ടു പോകാത്ത ബന്ധമാണ്
എത്ര സന്തോഷങ്ങളിലും ചെറുതുടിപ്പുകളാർന്ന സൗഹൃദം
എത്ര നാൾ കഴിഞ്ഞാലും
എത്ര വർഷങ്ങൾ കടന്നാലും
മായാതെ നില്ക്കും
മനസിന്റെ ചെറു കൂട്ടിൽ വിടരുന്ന
പൂവാണ് സൗഹൃദം
സൗഹൃദം എന്നുമോരു തണലായ്
നാം ആരിൽ നിന്നും
ഒറ്റപ്പെട്ടാലും നല്ല കൂട്ടുകാർ
ഒരു തണലായി നമ്മോടൊപ്പം എന്നും ഉണ്ടാകും

മുഹ്സീന എസ്സ X F

ഇന്ത്യ

ദേശീയ ഗാനം	ജനഗണമന
ദേശീയ കലണ്ടർ	ശകവർഷം
ദേശീയ വൃക്ഷം	ആൽമരം
ദേശീയ പക്ഷി	മയിൽ
ദേശീയ മൃഗം	കടുവ
ദേശീയ പുഷ്പം	താമര
ദേശീയ വിനോദം	ഹോക്കി
ദേശീയ ചിഹ്നം	സിംഹമുദ്ര

നവനീത്. എൻ VII D

JAWAHARLAL NEHRU

Pandit Jawaharlal Nehru was born on 14th November 1889. he was an Indian independence activist and subsequently the first Prime Minister of India and a central figure in Indian politics before and after independence. He emerged as an eminent leader of the Indian independence movement and served India as a Prime Minister from it's establishment as an independent nation in 1947 until his death in 1964. He has been described by the Amar Chithra Katha as the architect of India. He was also known as Pandit Nehru due to his roots with the Kashmiri Pandit community while Indian children knew him as Chacha Nehru. The son of Motilal Nehru,a prominent lawyer and nationalist statesman and Swaroop Rani, Nehru was a graduate of Trinity College, Cambridge and the Inner temple where he trained to be a barrister. He became the prominent leader of the left-wing factions of the Indian National Congress during the 1920s, and eventually of the entire Congress with the approval of his mentor, Gandhi. As Congress President in India; 1929, Nehru called for complete Independence from the British Raj and instigated the Congress's dominated Indian polictis during the 1930s as the country move towards independence. He passed away on 27th May 1964.

Adithyan. S
IX D

Hell or Heaven

Feeling blue to the world
Feeling shame about man
Feeling empathy to poor beings
Destroyed plants, demolished hills
Theft the greenery

What happened to this world?
What happened to the man?
Man made the technology
And also, man made-
This world; an asylum
God created this world
Man destroys the world
Fellow beings in the midst.

let’s take a vow,
To regain greenery;
Let’s take a gage,
To help the fellow beings,
From their extinction.
Get together, live together-
In a clean blithe world.

Sneha. B S
IX G

Eco – tourism

Eco tourism can be defined as a division of tourism that involves travelling to clam and unpolluted areas of nature. Eco tourism is responsible travel to natural areas that conserves the environment and improves the well being of local people. Chief characteristics of eco tourism are:

1) Involves travel to natural destinations.
2) Minimises impact.
3) Builds environmental awareness.
4) Provides financial benefits and empowerment for local people.
5) Respects local culture
6) Supports human rights and democratic movements.

Ideally eco tourism should satisfy several criteria such as

* Conservation of biological diversity and cultural diversity through eco system protection.
* Promotion of sustainable use of bio diversity, by providing jobs to local population.
* Sharing of socio economic benefits with local communities and indigenous people by having their informed consent and participation in the management of eco tourism enterprises.
* Tourism to unspoiled natural resources, with minimal impact on the environment being a primary concern.
* Minimization of tourism's own environment impact.
* Affordability and lack of waste in the form of luxuary.

Eco tourism provides employment opportunities for local communities and alternative revenue this can substitute for more traditional industries that are based on non sustainable harvesting of natural resources and which cause habitat destruction.

Eco tourism also teaches about the importance of looking after our environment.

Anoop Johnson IXG

Stepping a new threshold

I was alone in a way-
Way through which was lead to;
A gorgeous day in my life.
I went to celebrate it
And I wish to have a
Wonderful year....
Over the horizon
Over the mountains
Over the valleys.
Through happy days
Through harrowing times
God served as a saviour
Let's take a vow
To do something great!
And have a happy days
Let's take a vow
To have something great
And have a gorgeous days
I found many angels
Gathering around me
Towards a threshold
Of the new Era
Let's together enter
New year with a
Heart binded mind.
Never let evil spirits
To enter our life
Make a vow to
Live in a world of heavenly beauty
Let's enter this threshold
In a heavenly bliss

Sneha.B.S
IX G

പോന്നിക്കിളിയുടെ ബുദ്ധി

മീൻ കൊതിയനായ കരടിയായിരുന്നു ബിന്നി .ഒരു ദിവസം ബിന്നി ചൂണ്ടയിടാനായി പുഴക്കരുകിലെത്തി.അപ്പോഴാണ് അവനോർത്തത് ചൂണ്ടയിൽ കോർക്കാനുള്ള ഇര വീട്ടിൽ വെച്ചിട്ടാണ് പുഴക്കരികിലേക്ക് പോകുന്നത് .ശ്ശോ ഇനി എന്ത് ചെയ്യും. ബിന്നി കരടി താടിക്ക് കൈയ്യും കൊടുത്ത് ഇരുപ്പായി .ആ സമയത്താണ് കൈയിലൊരു പാത്രവുമായി ഡോഡു കരടി പുഴക്കരികിലേക്ക് വന്നത്. വിഷമിച്ചിരുന്ന ബിന്നി യുടെ അരുകിൽ ഡോഡു ഇരുന്നു. എന്താ ബിന്നി വിഷമിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്ന് ചോദിച്ചു. ബിന്നി കാരടി കാര്യം പറഞ്ഞു . ഞാനും ഇതേ പോലൊരു അബദ്ധത്തിൽ പെട്ടിരിക്കുവാ. ചൂണ്ട എടുക്കുവാൻ മറന്നുപോയി ഡോഡു പറഞ്ഞു. എന്നിട്ട് അവർ പുഴയിലേക്ക് നോക്കി ഇരുപ്പായി കീ കീ എന്താ കരടി ചേട്ടന്മാരെ ഒരു സങ്കടം? ബിന്നി നോക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങൾക്ക് പറ്റിയ അബദ്ധം ഡോഡു പോന്നിക്കിളിയോട് പറഞ്ഞു.ഇതിനാണോ നിങ്ങൾ വിഷമിച്ചിരിക്കുന്നത്.ഡോഡു ചേട്ടന്റെ കൈയിലുള്ള ഇര ബിന്നിച്ചേട്ടന്റെ ചൂണ്ടയിൽ കൊരുത്ത് മീൻ പിടിച്ചാൽ പോരെ?

ജെസ്‌ലി സണ്ണി VIII G

നിറക്കൂട്ട്

ടീനയുടെ കൂട്ടുകാരി

ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ ടീന എന്ന ഒരു പെൺകുട്ടി ഉണ്ടായിരുന്നു.അവൾക്
എല്ലാ സൗകര്യങ്ങളുമുണ്ടായിരുന്നു.നല്ല വീട് പുതിയ
വസ്ത്രങ്ങൾ പഠിക്കാനുള്ള സാധനങ്ങൾ എല്ലാം ഉണ്ട്.
എത്രയും സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും റ്റീനയുടെ ഉള്ളിൽ
ഒരു വിഷമമുണ്ടായിരുന്നു .ടീനയുടെ വീട്ടിനടുത്തുള്ള മീനു എന്ന
ദരിദ്രയായ കുട്ടിയെ കുറിച്ചാണ്അവളുടെ വിഷമം മീനു മിക്കവാറും എല്ലാ
ദിവസങ്ങളിലും ഒന്നും കഴിക്കാറില്ല. അതുകൊണ്ട് റ്റീനക്ക് വളരെ വിഷമ
മായിരുന്നു.

അവൾക് പഠിത്തത്തിൽ ശ്രെദ്ദിക്കാൻ പറ്റുന്നില്ല,
അവൾക് മീനുവിനെ എങ്ങനെയും സഹായിക്കണം മീനു വിന്റെ
മതാപിതാക്കൾ സുഖമില്ലാതെ കിടക്കുകയാണ്.ഒരു ദിവസം
ടീന സ്കൂൾ വിട്ട്
മീനുവിന്റെ അടുക്കൽ പോയി അവൾക്കായി കരുതി വെച്ചിരുന്ന
ഭക്ഷണത്തിൽ നിന്ന് ഒരു പങ്ക് മീനു വിനു കൊടുത്തു.ടീന അതു
പതിവാ്കിയ,,എന്നാൽ ഏട്ടനും ടീനയുടെ 'അമ്മ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല.
അവളുടെ 'അമ്മ ഒരു അത്യാഗ്രഹി ആയിരുന്നു.
എന്നാൽ ടീന നല്ല കുട്ടിയായിരുന്നു.
എന്നും മുട്ടാത്ത മാവിന്റെ ചുവട്ടിൽ മീനു റ്റീനയെയും
അകത്തിരിക്കുമായിരുന്നു.
അങ്ങനെ അവർ നല്ല കൂട്ടുകാരായി മാറി.
കുറച്ചു ദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ റ്റീനയുട 'അമ്മ ഏതെല്ലാം അറിഞ്ഞു.

നിറക്കൂട്ട്

മീനവിന്റെ കഷ്ടതകളും ദുരിതനാകയും അറിഞ്ഞപ്പോൾ അവൾക്ക്

സങ്കടം വന്നു. എന്നിട്ട് പറഞ്ഞു എന്റെ മകൾ

ഇത്രയും നല്ലൊരു മനസിന് ഉടമയായിരുന്നു.

അങ്ങനെ രണ്ട് കുടുംബങ്ങളും ഒന്നായി. മീനു വിന്റെ ദുഖങ്ങൾക്കും പരിഹാരവുമുണ്ടായി

അവന്തിക എസ്സ്VI D

മരം

മരം ഒരു വരം
മരക്കരുതൊരിക്കലും
മരത്തെ വെട്ടിമുറിയ്ക്കാൻ
മറഞ്ഞിരിക്കും കശ്മലരേ
മരച്ചില്ലകളിൽ മേവുന്ന
മഞ്ഞ ക്കിളിയെ കണ്ടോ
മരമാണ് പ്രാണ വായുവിന്നുറവിടം
മനുഷ്യരും പക്ഷിമൃഗാധികളും
മരിയ്ക്കാതിരിക്കുന്നതിനുള്ള ബന്ധം

ഡോണ മറിയം സ്റ്റീഫൻ VIII G

ഒരു ചെറു ജീവിതം

ദൈവം തന്ന ദാനമീ ജീവിതം
മാത്രംനിറഞ്ഞടേണം
ചെറു ചെറു നന്മകൾ കോർത്തിണക്കി

നിറക്കൂട്ട്

സുകൃതമായ് മാറട്ടെ ഈ ജീവിതം
തിന്മകൾ നിറഞ്ഞൊരീഭൂലോകത്ത്
നന്മകൾ കൈത്തിരി നാളമായ്
മാറട്ടെ ഓരോരോ ജീവിതവും
ഇനിയൊ രു കാലത്തിൻ നന്മയ്ക്കായ്

ഷാൻ സക്കറിയ VIII E

നിറക്കൂട്ട്

St Goretti Higher Secondary School Punalur

നിറക്കൂട്ട്

St Goretti Higher Secondary School Punalur